

UCHWAŁA NR XLI/174/2017
RADY GMINY STARA KORNICA
z dnia 27 marca 2017 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stara Kornica
na lata 2017-2021.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390), Rada Gminy Stara Kornica uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stara Kornica na lata 2017-2021, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

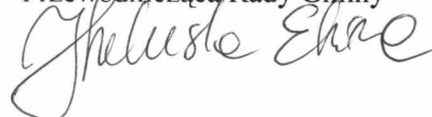
§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stara Kornica.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE STARA KORNICA NA LATA 2017-2021**

**Rozdział 1.
Podstawa prawna.**

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stara Kornica opracowano na podstawie: ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) oraz Uchwały nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P.z 2014r., poz.445), a także ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016, poz. 930 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz.487).

Rozdział 2.

1) Informacje ogólne

Przemoc w rodzinie od wielu lat uważana jest za istotny problem społeczny. Najczęściej osobami doznającymi przemocy są kobiety, dzieci, oraz osoby starsze. Ludzie niechętnie przyznają się do przemocy w rodzinie, jednakże jest to zjawisko coraz częściej ujawniane. Występuje ono we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą. Przemoc powoduje u osób jej doświadczających niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, ciągły niepokój, depresję oraz choroby związane ze stresem. Dla dzieci, które doznają lub są świadkami przemocy skutki tych sytuacji są nieodwracalne i mogą objawiać się dopiero w życiu dorosłym. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, w którym kształtuje się osobowość, system wartości i styl życia człowieka. Dbanie o odpowiednie relacje wewnątrzrodzinne, ochrona dóbr osobistych, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa jest jednym z zadań państwa. Dlatego też zachodzi konieczność podjęcia działań profilaktycznych oraz ochrony i pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie poprzez stworzenie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2) Definicja przemocy w rodzinie

Według art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc w rodzinie jest definiowana jako: „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia lub krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

3) Rodzaje przemocy

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

- a) przemoc fizyczna,
- b) przemoc psychiczna,
- c) przemoc seksualna,
- d) przemoc finansowa (ekonomiczna),
- e) zaniedbanie.

Rozdział 3.

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w gminie Stara Kornica.

Na terenie gminy Stara Kornica przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, ubóstwa oraz niewydolności opiekuńczo-wychowawczej. Przypadki przemocy zdarzają się zazwyczaj w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Przypadki przemocy są w ostatnim okresie coraz częściej ujawniane. Dotychczasowe działania informacyjne w skali ogólnokrajowej skutkują z jednej strony zmianą świadomości społecznej, co przejawia się większą gotowością osób doznających przemocy do ujawniania swoich problemów, a z drugiej strony wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy.

1) Badanie ankietowe

W latach 2015-2016 została przeprowadzona diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Stara Kornica. Diagnozę sporządzono na podstawie badań ankietowych wśród gimnazjalistów oraz osób dorosłych. Celem badania była ocena świadomości mieszkańców Gminy na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Badaniem objęto 62 uczniów gimnazjum z ZPPO w Starej Kornicy oraz 88 dorosłych mieszkańców Gminy. Poniżej wybrane wyniki z przeprowadzonych badań:

1. Gimnazjaliści

- 81% gimnazjalistów deklaruje, iż wiedzą czym jest zjawisko przemocy w rodzinie,
- gimnazjaliści najczęściej nazywają przemoc w rodzinie: znęcaniem się nad dziećmi i innymi członkami rodziny, biciem, biciem dzieci,
- wśród dziewcząt przeważa opinia, że przemoc nie jest dobrą metodą do osiągnięcia swoich celów; chłopcy znacznie częściej użyliby przemocy do osiągnięcia swoich celów,
- 95% gimnazjalistów deklaruje, że nie doznają przemocy w rodzinie,
- 35% uczniów ma kolegów/koleżanki, które mogą doznawać przemocy w rodzinie,
- w sytuacji doznawania przemocy gimnazjaliści poinformowaliby w pierwszej kolejności rodzica, pedagoga, Policję; 25% uczniów wskazało, że „nikogo bym nie poinformował”,
- niektórzy uczniowie (12%) uważają, że dzieci doznające przemocy zasłużyły sobie na to; 21% uczniów nie ma zdania w tej kwestii, zaś większość (67%) uważa, że żadne z dzieci nie zasługuje na taką „karę”,
- gimnazjaliści uważają, że: przemoc w rodzinie jest przestępstwem (80%) i nie można jej ukrywać (63%); w badaniu wystąpiły też inne stwierdzenia – przemoc w rodzinie to wstyd (37%) oraz, że rodzice mogą bić swoje dzieci (12%).

2. Osoby dorosłe:

- 88 % osób dorosłych deklaruje, iż wie czym jest zjawisko przemocy w rodzinie,
- ich zdaniem, typowym przykładem przemocy w rodzinie jest: uderzanie (95%), kopanie (89%), duszenie (82%), policzkowanie (75%),

- najrzadziej wskazywanymi przykładami przemocy w rodzinie są: nadmierne krytykowanie, ośmieszanie, wyśmiewanie, ograniczanie snu, szantaż, zaniedbywanie dzieci,
- większość pytanych jest zdania, że przemoc nie można ukrywać i trzeba takie sytuacje zgłaszać (77%),
- zdecydowana większość badanych, zarówno kobiet jak i mężczyzn uważa, iż stosowanie kar cielesnych wobec dzieci to zła metoda wychowawcza (86%),
- w celach wychowawczych 36% badanych czasami dałoby klapsa dziecku, a 13% pociągnęłoby za ucho,
- większość ankietowanych nie była i nie jest ofiarą przemocy domowej (84%); pozostałe osoby (16%) przyznają się do doświadczania przemocy,
- w sytuacji doznawania przemocy najczęściej osób zgłosiłoby się o pomoc do Policji (78%) i ośrodka pomocy społecznej (53%),
- spośród badanych 40% zna w swoim środowisku osoby, które doznają przemocy w rodzinie.

2) Badania jakościowe

W dniu 04.11.2016r odbyło się spotkanie przedstawicieli lokalnych instytucji, które zaangażowane są w realizację działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Policja, oświata, ochrona zdrowia, sąd, pomoc społeczna, komisja rozwiązywania problemów alkoholowych). Pod przewodnictwem superwizora w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i kierownika Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia", pani Renaty Durdy, omówiony został lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym zasoby i wyzwania na przyszłość.

1. Zasoby

- gotowość i umiejętność współpracy lokalnych instytucji
- doświadczenie w realizacji procedury Niebieskiej Karty
- możliwość doszkalania się kadry
- zwiększenie zaufania społecznego do lokalnych instytucji (wzrastająca liczba zgłoszeń przemocy)

2. Wyzwania

- a) w obszarze profilaktyki i edukacji społecznej
 - obalenie istniejących jeszcze w społeczeństwie mitów, przekonań i stereotypów na temat przemocy w rodzinie
 - zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców
- b) w obszarze ochrony i pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
 - zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób doznających przemocy w miejscu zamieszkania
 - wzbudzenie u osób doznających przemocy potrzeby korzystania z poradnictwa specjalistycznego
 - edukowanie osób doznających przemocy o przysługujących im prawach, możliwych formach pomocy, skutkach przemocy itp.
- c) w obszarze oddziaływań na osoby stosujące przemoc w rodzinie
 - wzbudzenie u osób stosujących przemoc potrzeby korzystania z pomocy w kierunku zmiany wzorców zachowań (np. poprzez udział w programach korekcyjno-edukacyjnych)
 - interweniowanie i reagowanie służb na stosowanie przemocy (zawiadomienia organów ścigania)
 - niedostateczne wykorzystywanie przez wymiar sprawiedliwości już istniejących przepisów i sankcji prawnych wobec sprawców
- d) w obszarze kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 - zwiększenie kompetencji poprzez udział w szkoleniach
 - zapewnienie systematycznej superwizji dla „pomagaczy”, w celu zapobieżenia wypaleniu zawodowemu.

3) Dane Zespołu Interdyscyplinarnego

Od 2011r. w Gminie Stara Kornica funkcjonuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań wszystkich podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zakres działania Zespołu oraz grup roboczych powoływanych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach prezentuje tabela nr 1.

Tabela nr 1. Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Starej Kornicy

	Rok	2013	2014	2015	2016
1	Liczba realizowanych Niebieskich Kart - ogółem	16	13	21	32
1a	Liczba Niebieskich Kart kontynuowanych z poprzedniego roku	11	6	10	8
1b	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart A przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę	5	7	11	24
1c	Niebieskie Karty A były sporządzone przez:				
	a) GOPS	3	1	3	13
	b) GKRPA	0	1	2	0
	c) Policja	0	5	6	11
	d) Oświata	2	0	0	0
	e) Ochrona zdrowia	0	0	0	0
2	Liczba rodzin, dla których wszczęto procedurę	5	7	11	24
3	Liczba Niebieskich Kart, które zostały założone ponownie	1	2	2	1
4	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C przez Grupę Roboczą	5	7	12	23
5	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D przez Grupę Roboczą	6	3	12	22
6	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4	5	7	4
7	Liczba powołanych Grup Roboczych	6	7	11	24
8	Liczba posiedzeń Grup Roboczych	21	48	85	122
9	Liczba przekazanych przez Zespół zawiadomień do organów ścigania (Prokuratury) o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie	4	2	2	1
10	Osoby, którym zapewniono schronienie w ośrodkach wsparcia lub specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	0	0	0	0
11	Przypadki odebrania dziecka z rodziny na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie	0	0	0	0
12	Liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty:				
	a) z powodu ustania przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy	10	2	12	15
	b) z powodu braku zasadności podejmowanych działań	0	1	1	6

Z analizy danych dotyczących przemocy w rodzinie w Gminie Stara Kornica w latach 2013-2016 wynika, że problem przemocy jest znaczący i wraz z czasem wzrasta. Dlatego też, zachodzi konieczność poszukiwania skutecznych rozwiązań zapobiegających przemocy w rodzinie oraz pomocy rodzinom dotkniętym tym problemem.

Rozdział 4.

Cele i sposoby realizacji programu

1. Cel główny:

Ograniczenie skali problemu i skutków przemocy w rodzinie w Gminie Stara Kornica poprzez podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochronę ofiar przemocy w rodzinie oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

2. Cele szczegółowe:

2.1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Źródło weryfikacji
1	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy	2021	GOPS Szkoły	Raport z diagnozy
2	Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie lokalnych kampanii społecznych	2017 -2021	GOPS Szkoły	Liczba lokalnych kampanii społecznych
3	Prowadzenie poradnictwa poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą	2017 -2021	GOPS Szkoły	Liczba osób, którym udzielono porady

2.2. Zapewnienie ochrony i pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Źródło weryfikacji
1	Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego	2017 -2021	GOPS	1.Liczba posiedzeń zespołu 2. liczba osób i rodzin objętych pomocą zespołu 3.Liczba utworzonych grup roboczych 4.liczba posiedzeń grup 5. liczba osób i rodzin objętych pomocą grup
2	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	2017 -2021	GOPS	Liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych

3	Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	2017 -2021	GOPS	1. Liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie 2. Liczba osób uczestniczących w zajęciach
4	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia/ośrodkach interwencji kryzysowej	2017 -2021	GOPS	Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w ośrodkach wsparcia/ośrodkach interwencji kryzysowej
5	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom	2017 -2021	GOPS	Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą
6	Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	2017 -2021	GOPS	1. Liczba zrealizowanych programów terapeutycznych 2. Liczba osób uczestniczących w programie 3. liczba grup wsparcia 4. liczba uczestników grup wsparcia

2.3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Źródło weryfikacji
1	Rozpowszechnianie informatorów dot. podmiotów, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie, w szczególności realizujących programy korekcyjno-edukacyjne otrzymanych z Powiatu Łosickiego poprzez umieszczenie na stronie internetowej	2017 -2021	GOPS	Umieszczenie otrzymanego informatora na stronie internetowej GOPS
2	Stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”	2017 -2021	GOPS	1. Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskiej Karty-A” 2. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty”

				3.Liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy w rodzinie 4.Liczba spraw zakończonych w wyniku braku zasadności podejmowania działań
3	Współdziałanie pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie	2017 -2021	GOPS	Liczba przekazanych organom ścigania informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane
4	Realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie we współpracy z organizacjami pozarządowymi	2017 -2021	GOPS Organizacje pozarządowe	1.Liczba programów 2.Liczba osób, które przystąpiły/ukończyły program 3.Liczba osób, które po ukończeniu programu powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy

2.4. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Źródło weryfikacji
1	Udział osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szkoleniach i konferencjach	2017 -2021	GOPS	1.Liczba szkoleń/konferencji 2.Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/konferencjach
2	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia	2017 -2021	GOPS	Liczba osób uczestniczących w w/w formach wsparcia

Rozdział 5. Odbiorcy programu.

Program skierowany jest do:

- a) ogółu mieszkańców gminy, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie
- b) osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- c) osób stosujących przemoc w rodzinie
- d) świadków przemocy
- e) przedstawicieli lokalnych służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Rozdział 6. Przewidywane efekty realizacji Programu.

- 1) Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie.
- 2) Zwiększenie kompetencji przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3) Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
- 4) Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
- 5) Niwelowanie skutków przemocy w rodzinie.

Rozdział 7. Realizatorzy.

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Kornicy przy współpracy z:

- 1) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Kornicy;
- 2) Komendą Powiatową Policji w Łosicach;
- 3) ZPPO w Starej Kornicy;
- 4) Szkołą Podstawową w Kobylanach;
- 5) Szkołą Podstawową w Starych Szpakach;
- 6) NZOZ Ośrodek Zdrowia w Starej Kornicy;
- 7) organizacjami pozarządowymi, w szczególności działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 8) Sądem Rejonowym w Siedlcach, tj. kuratorami sądowi.

Rozdział 8. Finansowanie Programu.

Źródłem finansowania zadań Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stara Kornica są:

- 1) środki własne gminy:
 - a) zaplanowane na dany rok budżetowy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starej Kornicy na realizację przeciwdziałania przemocy,
 - b) pochodzące ze zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- 2) dotacje z budżetu państwa,
- 3) środki pozabudżetowe.

Rozdział 9. Monitoring i sprawozdawczość programu.

Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez GOPS.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Kornicy będzie co roku przedkładał Radzie Gminy Stara Kornica raport z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stara Kornica na lata 2017-2021.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy Stara Kornica

Elwira Hulińska
Elwira Hulińska